

# **DIPLOMADOLGOZAT**

**Kovács Dorottya Szilvia**  
**Ellátáslánc-menedzsment mesterképzési szak**

**Budapest**  
**2023**

## Összefoglalás

Diplomadolgozatom témájául a magyarországi vasútfejlesztési trendek vizsgálatát, annak kritikai elemzését választottam. A diplomadolgozat célja volt vizsgálni a magyar vasúti áru- és személyszállítás fejlesztés, így a vasútfejlesztés trendjeit. Célom volt vizsgálni, hogy az utasok miként ítélik meg a vasúti személyszállítás fejlesztését. De szintén vizsgáltam, hogy a vállalatok képviselői milyen igényekkel lépnek fel a vasúti áruszállítással, annak fejlesztésével kapcsolatban.

A dolgozatban olyan kutatási kérdésekre kerestem a választ, mint hogy milyen trendek, tendenciák figyelhetők meg a magyar vasúti áru- és személyszállítás fejlesztés területén? Hogyan értékelik az utasok a vasúti személyszállítás jelenlegi helyzetét, megvalósult fejlesztéseit, illetve a tervezett fejlesztéseket? Miként értékelik a vasúti áruszállítás szolgáltatásait igénybe vevő vállalatok képviselői a megvalósult és tervezett fejlesztéseket, milyen igényekkel lépnek fel a vasúti áruszállítással szemben? A hipotéziseket a kutatási célokhoz, kérdésekhez kapcsolódóan fogalmaztam meg: h1. Feltételeztem, hogy az utasok vasúti személyszállítással kapcsolatos igényei leginkább a rövidebb menetidőkben mutatkoznak meg. h2. Feltételezem, hogy az utasok összességében pozitívan értékelik az elmúlt években megvalósított vasúti személyszállítással összefüggő fejlesztéseket. h3. Feltételeztem, hogy a vasúti áruszállítás szolgáltatásait igénybe vevő vállalatok összességében még mindig nem tartják kellőképpen versenyképesnek a vasúti áruszállítást.

A dolgozatban szakirodalmi áttekintés keretében vizsgáltam a vasúti áruszállítás és személyszállítás európai uniós és magyarországi jellemzőit, jelentőségét és helyzetét. Szintén a témához kapcsolódó szakirodalmakat tanulmányozva az Európai Unió és annak vasútfejlesztési politikáját, a vasútfejlesztésre szánt pénzügyi forrásokat vizsgáltam. Ezt követően átfogóan elemeztem a magyarországi vasútfejlesztés helyzetét. Felelevenítettem a nagy elődök vasútfejlesztési munkásságát. Vizsgáltam a vasút jelentőségét a magyar közlekedéspolitikai tükrében. Röviden ismertettem a „Modern Baross Gábor Tervet”. Majd a szakirodalmak, és a híradások tanulmányozásával kutattam a magyar vasúti áru- és személyszállítás fejlesztésének trendjeit, tendenciáit.

Saját kutatás keretében kérdőíves felmérésre és egyéni interjúk készítésére kerítettem sort. A kérdőíves felmérés során 112 utast kérdeztem meg a megvalósított vasúti fejlesztésekkel, az azokkal kapcsolatos elégedettséggel, valamint a további fejlesztési

igényekkel kapcsolatban. Az egyéni interjúkat három olyan cégvezetővel folytattam le, akiknek társasága igénybe vesz vasúti áruszállítás szolgáltatásokat.

A szakirodalmi áttekintés és a saját kutatás eredményei azt mutatják, hogy az európai unió támogatásával, valamint hazai pénzügyi források rendelkezésre bocsátásával az elmúlt 20 évben jelentős vasútfejlesztések vették kezdetüket Magyarországon. Ez számos projektben megmutatkozott mind a vasúti személyszállítás, mind az áruszállítás területén. Több vasútállomás és annak környéke megújult. Megemelték a peronokat, hogy könnyebben fel lehessen szállni a vasúti szerelvényekre. Az utasok igényeit figyelembe véve P+R parkolókat, biciklitárolókat létesítettek a vasútállomások közvetlen közelében. Több helyre helyeztek ki információs kijelzőket, ezzel is segítve a tájékozódást.

Olyan fejlesztések vették kezdetüket, amelyek által a magyar vasút a korábbiaknál is nagyobb mértékben integrálódhat az európai vasúthálózatba. Ennek része többek között a TEN-T hálózat rekonstrukciója, innovatív fejlesztések megvalósítása, az európai nagysebességű hálózatba történő bekapcsolódás. 2030-ig az EU core, 2050-ig pedig a comprehensive hálózat felújításával kell elkészülni. Szintén a fejlesztések közé tartozik az Orient és a Mediterrán korridorok fejlesztése, felújítása. Az országban több korridorszakasz rekonstrukciója, átépítése. De ugyancsak fontos feladat az Egységes Európai Vasúti Közlekedésirányítási Rendszer megvalósítása, ehhez kapcsolódóan a vasúti rádiókommunikációs rendszer, az Egységes Vonatbefolyásoló Rendszer, valamint a vasúti járművek ETCS fedélzeti berendezéseinek kialakítása, fejlesztése. A GSM-R rendszer kiépítése szintén fontos mérföldkövet jelent a vasútfejlesztés szempontjából.

Összességében megállapítható, hogy az elmúlt időszakban számos vasúti fejlesztés valósult meg, és a tervek között is további nagyszámú fejlesztés, beruházás szerepel. Azonban kérdésként merül fel, hogy az orosz-ukrán fegyveres konfliktus, a gazdasági környezet, helyzet megváltozása, a kormányzati prioritások újragondolása miként befolyásolják a fejlesztések megvalósítását.

Véleményem szerint a jövőben érdemes lenne vizsgálni, hogy a hazánkba települő járműipari (autóipar) multinacionális vállalatokat miként lehetne bevonni a vasúti áruszállítás szolgáltatások igénybevételébe. Az újonnan létesített autógyárak, akkumulátor gyárak miként érhetők el vonattal, van-e reális esély arra, hogy számukra iparvágányokat létesítsenek.